

fastlægge rammerne om fremtidige fredsbevarende operationer og mener, at man i stedet pragmatisk skal se, hvor langt man kan komme fra tilfælde til tilfælde.

I erkendelse af, at fredsbevarende operationer næppe lader sig gennemføre mod en stormagts vilje, og ud fra ønsket om at vinde universel anerkendelse af dette nye middel til fredens bevarelse søgte man fra dansk side i underhåndsforhandlinger — for-gæves — at tilvejebringe nordisk enighed om et initiativ gående ud på, at forsamlingen i alle tilfælde, hvor Sikkerhedsrådet ikke kunne nå til enighed om iværksættelsen af en fredsbevarende operation, skulle have lejlighed til at behandle sagen og vedtage henstillinger til rådet, men ikke til medlemslandene. Muligheden for at lette iværksættelsen skulle ligge deri, at en stormagt allerede under sagens første behandling i Sikkerhedsrådet ville være tilbageholdende med at udøve sin veto, hvis der var udsigt til, at Generalforsamlingen efterfølgende ville gå ind for en aktion med stort flertal; ligeledes ville det være vanskeligt for et permanent rådsmedlem at gentage sit engang nedlagte veto over for en af forsamlingen med kvalificeret majoritet vedtaget positiv opinionsytring.

Tanker svarende til de danske fandt udtryk i *en redegørelse fra generalsekretæren og Generalforsamlingens præsident*, der blev fremlagt i 33-magtsudvalget den 2. juni 1965. I denne redegørelse opstilles visse retningslinjer for fremtidige fredsbevarende operationer, uden at der tages stilling til de centrale stridsspørgsmål.

1. Sikkerhedsrådet har det primære ansvar for opretholdelse af international fred og sikkerhed.
2. Forsamlingen har også sin del af ansvaret herfor.
3. Rådets og forsamlingens funktioner er komplementære og ikke alternative.
4. Spørgsmål, der involverer en fredsbevarende operation, skal først drøftes i Sikkerhedsrådet.
5. Hvis rådet er ude af stand til at handle, er der intet til hinder for, at Generalforsamlingen øjeblikkeligt drøfter sagen og vedtager henstillinger i overensstemmelse med pagten.
6. Forsamlingen kan vælge at sende spørgs-

målet tilbage til Sikkerhedsrådet med sine anbefalinger. Det må forventes, at disse, hvis vedtaget med kvalificeret flertal, vil have en betydningsfuld indvirkning på Sikkerhedsrådets efterfølgende behandling af sagen. Det må ligeledes forventes, at Generalforsamlingen vil tillægge de synspunkter, der er kommet til udtryk i rådet, betydelig vægt.

7. Forsamlingen og Sikkerhedsrådet skal samarbejde om finansieringen, der skal finde sted i overensstemmelse med pagten.
8. Forskellige finansieringsmetoder kan tænkes, således specielle arrangementer for de direkte implicerede parter, frivillige bidrag og fordeling på hele medlemskabet.
9. Udgifter, der skal bæres af alle medlemmer, bør fordeles efter en speciel skala, der tager hensyn til a) de permanente Sikkerhedsrådsmedlemmers særlige ansvar, b) i hvor stærkt omfang enkelte stater er involverede i den situation, der giver anledning til udsendelsen af FN-styrker og c) medlemsstaternes økonomiske evne.
10. Ingen beslutning kan tages uden klarhed over de finansielle følger.

Udvalgets beretning (A/5915), som blev afgivet den 15. juni 1965, er yderst kortfattet som følge af de frugtesløse bestræbelser på at fastlægge de fremtidige retningslinjer for FNs fredsbevarende virksomhed. Efter en faktisk redegørelse for de afholdte møder og de resultatløse forhandlinger i udvalget, konkluderer beretningen i, at FN bør styrkes gennem fælles bestræbelser, og at den 20. Generalforsamling bør udføre sit arbejde i overensstemmelse med normal forretningsgang. Samtidig med udgivelsen af beretningen besluttede udvalget at genoptage en ny møderække i august.

C. På baggrund af det negative resultat af drøftelserne i 33-magtsudvalget tog den britiske regering initiativ til en plan, hvorefter FNs medlemslande over for generalsekretæren skulle give tilsagn om uden betingelser at yde *frivillige bidrag* til lettelse af organisationens finansielle krise og styrkelse af dens fredsbevarende virksomhed. Dette initiativ må ses som en genoplivelse af den idé, som den norske udenrigsminister